

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-4-33
Karar Sayısı : **10-16/188-72**
Karar Tarihi : 11.2.2010

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan)
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ (İkinci Başkan), Mehmet Akif
ERSİN, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan
GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Metin HASSU

C. BAŞVURAN : Necdet ESKİCİ.
Nevzat İspir Cd. No:19 K:2 Yapı Kredi Bankası Üstü Nehir
Mimarlık Mühendislik Akşehir/Konya

20

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : Akşehir Mimarlar Odası Temsilciliği
Bankalar Cd. Ekicik İşhanı, K:3 N:213 Akşehir/Konya

E. DOSYA KONUSU: Akşehir Mimarlar Odası Temsilciliğinin belirlediği ücretin altında iş yapan başvuru sahibinin projelerinin, adigeçen Temsilcilik tarafından onaylanmasında zorluk çıkartıldığı iddiası.

30 **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle, başvuru sahibinin Akşehir Mimarlar Odası Temsilciliğinin belirlediği ücretin altında iş yaptığı için projelerinin onaylanmasında anılan Temsilcilik tarafından zorluk çıkartıldığı iddia edilmekte ve konunun incelenmesi talep edilmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 2.2.2010 tarih ve 953 sayı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 4.2.2010 tarih ve 2010-4-33/İ-10-MH sayılı İlk İnceleme Raporu, 5.2.2010 tarih ve REK.0.08.00.00-110/142 sayılı Başkanlık önergesi ile 10-16 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40 **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Raporda, söz konusu Temsilciliğin asgari ücret uygulamasına yönelik bir davranış içerisinde olduğu; bu aşamada herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı; proje onaylama görevini aksatması hususunun ise 4054 sayılı Kanun kapsamında yer almadığı görüşüne yer verilmiştir.

I. YAPILAN TESPİTLER VE DEĞERLENDİRME

Başvuruya konu en az bedel uygulaması, 17.6.1938 tarih ve 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun ile 27.1.1954 tarih ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Kanunu'nun 13. ve 39. maddelerine dayanılarak ve

50 TMMOB Serbest Mühendislik ve Mimarlık Hizmetleri Asgari Ücret Yönetmeliği'nin 7. maddesi kapsamında hazırlanan, 22.12.2006 tarihli "TMMOB Mimarlar Odası Mimarlık Hizmetleri Şartnamesi ve En Az Bedel Tarifesi" isimli düzenlemeye dayanmaktadır. Mezkûr düzenlemenin "amaç" başlıklı 1. maddesinde "*Bu Şartnamenin amacı; mesleki uygulamalarda kamu yararını, meslek haklarını ve etiğini korumak, müelliflik haklarını gözetmek, haksız rekabeti önlemek, mesleki sorumluluk, hak ve görevleri tanımlamak, mimarlık hizmetlerinin niteliği ve bunların karşılığında ödenecek en az ücretlerin belirlenmesini sağlamaktır.*" denilmektedir. "Kapsam" başlıklı 2. maddede ise "*Bu şartname, mimarlık hizmetleri üreten mimarların hak ve sorumlulukları ile bu hizmetleri karşılığında belirlenecek asgari ücretleri ile mimarların görev ve sorumlulukları ile mesleki etkinliklerinin denetim kurallarını, serbest mimarlık hizmetlerinin yapılmasında uyulacak kuralları ve*

60 *uygulamaların tarifini kapsar.*" ifadeleri yer almaktadır. Görüldüğü üzere, anılan düzenleme ile mimarların mimarlık hizmetleri karşılığında talep edecekleri asgari bedel belirlenmektedir. Bu çerçevede başvuruda bahsi geçen ücret tespiti uygulamasının ilgili Oda mevzuatı kapsamında yapıldığı kanaatine varılmıştır.

Esasen, TMMOB ve TMMOB'a bağlı odaların çıkardıkları yönetmelikler aracılığı ile doğrudan yasal dayanağı olmadığı halde asgari ücret uygulamaları daha önce de Rekabet Kurulu kararlarına konu olmuştur. İzmir Ticaret Odası ve bir serbest şehir plancısının başvurusu üzerine TMMOB ve TMMOB Şehir Plancıları Odası hakkında yürütülen soruşturma sonucunda alınan 22.1.2002 tarih ve 02-04/40-21 sayılı kararında Kurul,

70 - TMMOB ve TMMOB'a bağlı Şehir Plancıları Odası'nın doğrudan yasal dayanağı olmadığı halde, asgari hizmet bedeli belirlenmesini zorunlu kılan ve bunun altında ücretle hizmet verilmesini yasaklayan karar ve uygulamalarının 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı olduğuna,

- Kanununun 9/1. maddesi uyarınca TMMOB ve Şehir Plancıları Odası'nın asgari ücretleri belirlemeye ilişkin uygulamalarına son verilmesine

karar vermiştir.

Söz konusu karar taraflara 9.4.2003 tarihinde tebliğ edilmiş, taraflardan 60 günlük süre içerisinde asgari ücret uygulamalara ilişkin düzenlemelere son vermeleri istenmiştir.

80 Bahsi geçen kararın ardından, TMMOB ve Şehir Plancıları Odası tarafından Kurulun 22.1.2002 tarih ve 02-04/40-21 sayılı kararına karşı Danıştay 10. Dairesi nezdinde yürütmeyi durdurma talebiyle, E:2003/2564 ve E:2003/2705 sayılı iki dava açılmış olup, anılan Daire dava konusu yönetmeliklerin hukuksal niteliklerini dikkate alarak yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne karar vermiştir. Sonrasında, Kurul'un TMMOB ve Şehir Plancıları Odası'na yönelik söz konusu kararı, Danıştay 13. Dairesi tarafından soruşturmacı üyenin karara katılımı nedeniyle usul yönünden, 14.11.2006 tarih ve E:2005/1668 K:2006/4329 sayılı, 8.7.2005 tarih ve E:2005/916 K:2005/3436 sayılı kararlarla iptal edilmiştir.

90 Rekabet Kurulu tarafından soruşturmacı üyenin karara katılımı nedeniyle usul yönünden iptal edilen 22.1.2002 tarih ve 02-04/40-21 sayılı kararın yerine yeni bir karar alınmamış; Kurul, TMMOB tarafından kendi birliklerine bağlı meslek odalarının asgari ücret tarifelerinin ve TMMOB üyesi olan Şehir Plancıları Odası'nca şehir

100 plancılarının asgari ücret tarifelerinin belirlenmesine dayanak oluşturan ve 4054 sayılı Kanun'a aykırı bulunan yönetmeliklerin iptali için dava açılmasına ve bu konuda Başkanlığa yetki verilmesine 16.5.2007 tarih ve 07-41/453-M sayı ile karar verilmiştir. Ancak, Danıştay 13. Dairesi tarafından alınan 16.11.2007 tarih ve E:2007/10830 ve K:2007/7326 sayılı; 1.2.2008 tarih ve E: 2007/10829 K:2008/1745 sayılı kararlarla, Kurum'un TMMOB ve TMMOB'a bağlı odalarca yapılan düzenlemelerin rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı olduğunu ileri sürerek iptalleri için dava açma ehliyeti olmadığı sonucuna varılarak, açılan davaların ehliyet yönünden reddine karar verilmiştir. Bunun sonucunda ise Rekabet Kurumu tarafından, Danıştay 13. Dairesince verilen söz konusu kararlar 7.1.2008 ve 4.4.2008 tarihlerinde Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu nezdinde temyiz edilmiş, ancak temyiz süreci henüz sonuçlanmamıştır.

Yukarıda yer verilen Danıştay kararı çerçevesinde, başvuru konusu asgari ücret uygulaması hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öte yandan, anılan Temsilciliğin proje onaylama görevini aksatması hususundaki başvuruların ise Oda yönetmelikleri (disiplin yönetmeliği vb.) kapsamında bulunduğu, 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilemeyeceği kanaatine varılmıştır.

110

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve dosya kapsamına göre;

1- Akşehir Mimarlar Odası Temsilciliğinin asgari ücret uygulamasına yönelik bir davranış içerisinde olduğuna, dolayısıyla bu aşamada herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına,

2- Proje onaylama görevini aksatması hususunun ise Oda yönetmelikleri kapsamında bulunması nedeniyle, 4054 sayılı Kanun kapsamında yer almadığına

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.